

פרשת חיי שרה < 85 < כ"א בחשון התשע"ב

גילוי דעת

איך נפלו גיבורים

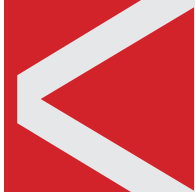
הרב קובי דביר נפרד מחבר חייו,
הרב אהוד ברזילי זצ"ל, במכתב מרגש

הבית הלאומי

לקראת האיחוד הקרב של מפלגות הציונות הדתית הוצאנו את
ח"כ אורי אריאל מהוועדה לבחירת שופטים לשיחה על הנהגה ציונית דתית. אחד על אחד

הרב אליקים לבנון אומר לא, תודה! להורים
ד"ר איל דודסון עם סיפור מדהים על קבורתו של רבי קלונימוס
ואסתר סילם אלון נדרשת לפתרון הסכסוך הישראלי פלסטיני

זיהי באשר כל הגמלים לשונות בראשית, כ"ז, כ"ב

אבי קנטרוביץ' < מנכ"ל תנועה כהלכה

עייפות בנהיגה (כתבה ראשונה)

מי מאתנו לא חש עייפות בנהיגתו? שואל כל אחד מקוראי כתבה זו. החורף נותן את אותותיו ואנו נכנסים לאווירה המיוחדת של החורף. אנו מתעוררים עייפים בבוקר, ובשעות אחר-הצהריים המוקדמות השמש שוקעת ואנו נכנסים שוב לאווירת חורף מעייפת.

תאונות הנגרמות כתוצאה מעייפות הן, ברובן, הנעלם הגדול של הסטטיסטיקה. זאת מכיוון שלא ניתן להוכיח עייפות לאחר תאונה קטלנית, ולכן כשהמשטרה שוללת כל אפשרות אחרת - היא קובעת שסיבת התאונה היא עייפות.

עייפות בנהיגה הינה תופעה המתייחסת לכמה סוגי תאונה ובמיוחד:

- < תאונות שבהן מעורב רכב בודד
- < תאונות שבהן מעורב נהג בודד הנמצא לבדו ברכב
- < תאונות הקשורות להיסח דעת של הנהג או של הולך הרגל
- < תאונות הקשורות לזמן תגובה ארוך מדי

אנו נתייחס לתאונות עייפות מהיבטים שונים.

נבקשכם לענות על השאלון הבא.

מומלץ לעשות זאת יחד עם בני משפחה נוספים:

לפניכם 10 משפטים קצרים. האם הנאמר במשפטים אלה נכון או לא נכון?

1. עייפות בנהיגה יכולה להתרחש אפילו לאחר שינה טובה וארוכה
 2. נהג יכול לדעת שהוא עייף הרבה לפני שעיניו מתחילות להיעצם
 3. חום ורעש מגבירים ומזרזים את העייפות
 4. נהג עייף נוסע בדרך כלל בזיג-זג
 5. עייפות יכולה להכפיל ואף לשלש את זמן התגובה בנהיגה
 6. הגוף דואג בעצמו להשלמת השינה
 7. עייפות יכולה לנבוע משתיית משקה אלכוהולי
 8. יש שעות מסוימות שבהן רוב האנשים נוטים לחוסר ערנות, עד כדי נמנום על ההגה
 9. ארוחה קלה ושתייה עשירות להפיג לזמן ממושך עייפות בנהיגה
 10. תנומה לזמן קצר יכולה לספק לנהג ערנות למשך זמן רב
- התשובה הנכונה היא: נכון לכל המשפטים.

נהג עייף אינו נוהג!

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה: 09-7745758, 054-4836343

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים:

בשבוע שעבר נהרגו בכבישי ישראל 7 בני אדם. בזהירות נעשה לזה סוף!

לגלילות זיכרון

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

גליון 85
פרשת חיי שרה
כ"א בחשוון
התשע"ב

תמונת שער:
ויהי כאשר כלו
הגמלים לשתות
(בראשית כ"ד, כ"ב)

תמונת השער צולמה על ידי יוסי בלולו
בטיול סוף שמינית בסיני

רוצים לראות תמונה שצילמתם על שער גילוי דעת?
שלחו לנו תמונה הקשורה לפרשת תולדות
למייל: gdaat@pisrael.com
וציינו: עבור תמונת שער.
בכל שבוע תתפרסם תמונת שער שישלחו הקוראים.
אולי זו תהיה התמונה שלכם!

הגיליון מוקדש לרפואת
שירה מרים בת הילה

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת:

ר' אליקים גצל גולדברג ז"ל

הרב בנימין אייזנר זצ"ל

הרב אהוד ברזילי זצ"ל

הרב בנצי נמט זצ"ל

הרב חנן פורת זצ"ל

הילדה נועה נחלה כהן ז"ל

הדלקת נרות < ירושלים 4:02 תל אביב: 4:20 חיפה: 4:10
צאת השבת < ירושלים 5:16 תל אביב: 5:18 חיפה: 5:15

הוצאה לאור:

הפקה ופרסומות: א. פרסומי ישראל

לפרסום, למודעות ולהנצחות: איתן הקר

gdaat@pisrael.com ■ 02-5350915

עריכה: טל איתן ■ ע. עריכת לשון: מרב הולצמן

עיצוב: תמי כהן

תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד

© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'

■ נא לא לקרוא בשעת התפילה ■ נא לשמור על קדושת הגיליון

■ כל הכנסות הגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

קרן ישראל לנפגעי חוט שדרה
The Israel Foundation for Spinal Cord Injuries

ליקדום הטיפול, הריפו והשיקום של חילי צה"ל, אזרחים ונפגעי פעולות איבה פגועי חוט שדרה

תנו לעצב להחלים

עשרות אלפי נכים נפגעי חוט שדרה בישראל
מחכים לבשורה המדעית שתשנה את עתידם.

הצטרפו למאגר החברים בקרן
יחד, יש לנו כוח לשנות!

info@ifsci.co.il | www.ifsci.co.il

טל: 02-5350900 רחוב שטנר 3, גבעת שאול, ירושלים 91341
פעולותיה של הקרן כעמותה רשומה מתאפשרת הודות לתרומות ולמתנדבים

גילוי דעת

במקום הראשון

בקרב הקוראים הצעירים

ובמקום השלישי

בקרב ציבור הקוראים הרחב

עפ"י סקר העלוני הגדול של אתר כיפה

ארגון רבני צהר

מזל טוב!

משרד הדתות העביר עכשיו לצהר מאות תעודות נישואין.

.....

ארגון רבני צהר מודה לעם בישראל על התמיכה הסוחפת, הגורפת והמרגשת, שהביאה להישג חסר תקדים, וזאת תוך 48 שעות בלבד. רק בזכותכם - עשרות אלפי התומכים בפייסבוק, מאות הכותבים בעיתונות ובאינטרנט, עשרות אנשי הציבור שפעלו למען צהר מכל הקשת הפוליטית, וגדולי התורה של הציונות הדתית שהעניקו למאבק של צהר גיבוי מלא - רק בזכותכם הוסרה החרב שהונפה מעל אלפי הזוגות החילוניים שרצו להתחתן כהלכה דרך הרבנים המתנדבים של צהר, ומשרד הדתות חזר בו מסגירת מיזם הנישואין.

ארגון רבני צהר מברך על הפיתרון של השר שיאפשר את פתיחת איזורי הרישום לבחירה חופשית של המתחתנים, וכן על אישורם הפורמאלי של רבני צהר בכל עיר בישראל. זו, בדיוק, היתה הדרישה של צהר כפי שנוסחה בעצומת הפייסבוק עליה חתמו אלפים כה רבים תוך שעות ספורות. אנחנו מודים לשר הדתות על התחייבותו להמשיך במתן תעודות הנישואין לפי הצורך עד למציאת פיתרון הקבע.

המשך הפעילות של צהר בקירוב לבבות, במאור פנים, באהבת ישראל ובשמירה על זהותה היהודית של ישראל, תלוי בהמשך התמיכה של העם בישראל לאורך כל הדרך. תודה!

ארגון רבני צהר, והרב דוד סתיו, מודים לגדולי התורה של הציונות הדתית על תמיכתם הנחרצת במאבק של צהר להמשיך ולחתן כהלכה מתוך אהבת ישראל: **הרב יעקב אריאל, הרב חיים דרוקמן, הרב אליקים לבנון, הרב אהרן ליכטנשטיין, הרב אליעזר מלמד, הרב נחום רבינוביץ'.**

.....

ברכה משקה אותו ואף את גמלו למרות שלא נתבקה לך. נוסף על כך, רבקה לא נגררה אחר בית אביה בענייני עבודה זרה וכבר מקטנותה היתה ניכרת צדקותה. מכאן למד אליעזר שאשה זו ודאי אינה מושחתת במידותיה, אלא דווקא טוב לבה שופע ממנה - ומכאן שהיא ראויה ליצחק.

מפרשה זו אנו למדים על חשיבותן של תכונות האדם. ישנם עמים שיש להם תכונות ברבריות ומושחתות. לעומתם, עם ישראל ירשו מאברהם אבינו תכונות טובות שנסארו בטבעם, כדברי חז"ל שאיפיונם של ישראל הוא שהם ביישנים, רחמנים וגומלי חסדים.

עלינו לדעת שהתורה לא רק מספרת את אשר היה בעבר, אלא כוונתה שנלמד מסיפורים אלו לעתיד, ושנדבק בתכונות של אבות האומה שהניחו את היסודות לעם ישראל.

יהי רצון שנזכה לסגל לעצמנו תכונות אלו ושנלך בנתיבות שהתנו לנו אבותינו הקדושים ■

אדם שירצה להודות על האמת - אם רק מבררים לו אותה, הוא יכיר בה; אולם אדם מושחת שיש בו קנאה, שנאה, תאוה וחולשות בתחום האנושי שבין אדם לחברו, קשה מאוד לשרש ממנו תכונות רעות אלה. אומרים בשם הגר"א שיותר קל לאדם ללמוד את כל הש"ס, מאשר לשבור מידה אחת רעה.

אנשי כנען היו מושחתים. הדוגמא הבולטת היא סיפור אנשי סדום, שהיו רעים וחטאים מאד, עד כדי כך שההשגחה האלקית החליטה שאין להם תיקון אלא להעבירם מהעולם על ידי אש וגופרית מן השמים.

אנשי ארם-נהריים, מקום המגורים של משפחת אברהם אבינו - על אף שהיתה בהם עבודה זרה, מכל מקום היו מתוקנים בתחום האנושי, בתחומי הכנסת האורחים והעזרה לזולת. משום כך היה הרבה יותר קשה למצוא אשה ליצחק בארץ כנען מאשר בארם-נהריים.

ואכן, אליעזר מצא את מבוקשו. הדבר הראשון שאליעזר מבקש מרבקה הוא "הגמיעיני נא מעט מים". בטוב לבה,

בפרשתנו שלושה נושאים: רכישת מערת המכפלה, שליחותו של אליעזר להבאת רבקה ותולדותיו של אברהם אבינו לעת זקנותו.

שליחותו של אליעזר אינה רק מציאת כלה ליצחק, אלא זוהי הכנת היסוד לבניין כנסת ישראל. בעניין זה נשאלת השאלה: איך יתכן שבכל מרחבי ארץ ישראל לא נמצאה כלה מתאימה ליצחק? אם נאמר שאנשי כנען היו מקולקלים במעשיהם, הרי אנו מוצאים שגם אנשי ארם-נהריים לא היו מתוקנים כל-כך, כפי שחז"ל מפרשים את הפסוק "ואנוכי פניתי הבית" - שלבן הוציא את צלמי העבודה הזרה, כי ידע שעבדיו של אברהם אבינו לא ייכנסו לבית שיש בו עבודה זרה. משמע שגם הם היו עובדי עבודה זרה, מדוע אם כן העדיף אותם על פני אנשי כנען?

המלבי"ם מסביר יסוד גדול בכוחות הנפש של האדם: הרבה יותר קשה לתקן אדם המקולקל במידותיו, מאשר אדם המקולקל בענייני השקפה. נושאים של עבודה זרה, במה להאמין ובמה לא להאמין, הם עניין של השקפה.

גלוי דעות

הסקופ של השטן

הרב מנחם בורשטין - ראש מכון פוע"ה

אברהם יודע שהשטן מלווה אותו בכל עת, אבל הוא לא נרתע מלהמשיך בעשייה. מתוך כך השטן מפסיד בכל המערכות וממציא "סקופים" כדי להזיק.

"כשבא אברהם מהר המזירה, חרה אפו של שטן שראה שלא עלתה בידו תאוות לבו לבטל קרבנו של אברהם. מה עשה? הלך ואמר לשרה: 'אי שרה, לא שמעת מה שנעשה בעולם?' אמרה לו: 'לא'. אמר לה: 'לקח אישך הזקן לנער ליצחק והקריבו לעולה והנער בוכה ומיילל שלא יכול להינצל'. מיד התחילה בוכה ומייללת, בכתה שלוש בכיות... ופרחה נשמתה ומתה" (פרקי דרבי אליעזר, ל"ב).

בדרך זו של עין טובה ועשייה למרות הקשיים נוהגת גם שרה אמנו. לפי המסופר לא היו לשרה חיים קלים כל כך. העקרות הקשה, הצרות עם הגר, אלימלך ופרעה. בכל אופן חז"ל אומרים ש"חיי-שרה" הכוונה - כולן שווים לטובה. ברור לנו, אם-כן, ששרה אמנו ברכה על הרעה כשם שברכה על הטובה.

בפעם הבאה שיהיה לכם קשה, תחשבו על אבותינו ויקל לכם. ושהכל יהיה לטובה ■

במדרש מסופר על אב הלוקח את בנו, הם מגיעים לכניסה לעיר וישנם שם קברים. אומר האב: אם יש קברים, סימן שיש עיר. צריך לדעת שכאשר בונים ישנם גם קשיים ונפילות, אבל בסוף ישנה בנייה.

אברהם אף מבין שקניית מערת המכפלה צריכה להיעשות בפרסום רב, כדי שהמוכרים לא יחזרו בהם. על כך, כדאי גם לתת סוג כסף מפורסם שנקרא כאן "עובר לסוחר".

אברהם יכול להשיג את מקום קבורת שרה גם ללא תשלום, אך ההתעקשות על תשלום מבטיחה לו שבשבוע הבא לא יבוא עפרון ויבקש לקבור שם את אשתו-שלו. וכאשר אברהם שוקל לעפרון את הכסף, נכתב שמו "עפרן" בלי ו"ו - שנדע שכל מהותו ורצונו היה כסף, על כך אפילו הגימטריה של שמו היא עפר"נ - (ארבע מאות).

אולי זו גם הסיבה ששלושה מקומות נקנו בכסף מלא - כדי שלא יהיה פתחון פה על זכותנו. קבר יוסף (כנגד תורה), הר הבית (כנגד עבודה) ומערת המכפלה (כנגד גמילות חסדים) - מפרט לנו התנ"ך את דרך קניינם, כדי שגם יבוס וחת, שני בני כנען, לא יבואו בטענות.

כשהחלה העלייה מברית המועצות ומארצות אחרות וראינו שרוב העולים לא דתיים, ואחר כך נודע שהרבה מהם לא יהודים - שאלנו את מו"ר הרב צבי יהודה קוק זצ"ל: איך זה יכול להיות שכך נראה חזון הנביאים בדבר חזרת עם ישראל לארצו?

הרצ"ה הדגיש בפנינו את הצורך לשמוח על העלייה ואמר לנו שכאשר כתוב "ובאו האובדים מארץ אשור והנידחים מארץ מצרים", לא כתוב שהם יבואו עם זקן ופאות וינשקו את אדמת הקודש על שזכו לעלות לארץ ולהתחיל לקיים את המצוות התלויות בה...

זו אולי גם התשובה לשאלה: כיצד אברהם אבינו, אחר ההבטחה הנדיבה על קבלת הארץ, צריך לעשות מאמץ כל כך גדול כדי לקבל בסך הכל איזו חלקת קבר? ולמה התורה מקדישה כל כך הרבה פסוקים מפורטים לכך? מדוע אברהם דואג שהדבר "יתפוס כחזרתו"?

כאשר אברהם אבינו יורד לפרטים, הוא יודע שצריך השקעה מעשית ושהדבר יהיה כרוך בסיבוכים ולא יבוא על מגש של כסף.

יצא לאור! סידור בנוסח אשכנז או ספרד עם פירוש המהר"ל

סידור בעיצוב מרהיב ובאותיות מאירות עיניים
עם ביאוריו הייחודיים של המהר"ל -
פוסק, מקובל והוגה דעות, מגדולי רבני אירופה.

להשיג בחנויות ספרי הקודש המובחרות | להזמנות: 02-5003733

תכנית לא-כבקשתך

הרב חיים גולדברג - ראש ישיבת "בני חיל" קדומים

חנוך לנוער

ידי קנייתה מאת עפרון? כך מסביר האבן עזרא: "ונכתבה זאת הפרשה (קבורת שרה אמנו) לקיים דבר ה' לאברהם להיות לו (ארץ ישראל) לנחלה (על ידי קניין)".

בדורנו זה, עלינו מוטל לקנות את הארץ. אלפי שנים חיכה עם ישראל להזדמנות זו - וכיום אנו בעיצומו של מאבק על ה"מאחזים", על יהודה ושומרון ולמעשה מאבק על ארץ ישראל כולה. כאשר אנו שרים "עם הנצח לא מפחד מדוך ארוכה", צריך להתבונן טוב במילים אלו. אם אכן אנו מתכוונים למה שאנו אומרים - לא תמיד מתברר שהדברים הם כפי שאנו דמיינו אותם.

חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלוֹקינו ■

או שמא אנו דמיינו משהו מסוים ואיננו מקבלים את המציאות האחרת?

ניקח למשל את אברהם אבינו. מספר פעמים הובטחה לו ארץ ישראל על ידי הקב"ה, אשר נגלה אליו ומבטיח לו: "כי את כל הארץ... לך אתנה ולזרעך". והנה, כאשר מגיע גרע האמת - ימים לא פשוטים עוברים על אברהם, שרה מתה, הוא צריך לקבור אותה וכאן מתחילה מסכת ארוכה ומייגעת של משא ומתן עם תושבי הארץ על הזכות לקנות חלקת קבר לשרה. איך נסביר את זה? זה הרי מובטח לאברהם, ועוד מריבנו של עולם!

האבות לא התריסו. אברהם לא הציף שאלות קשות. אולי הדרך שבה התכוון ה' שנזכה בארץ היא דווקא על

השבוע התקשר אלי הורה דואג: "אנא דבר עם בני. הוא קיבל צו ראשון - והוא לא מתייצב אליו מכיוון שחברים לא הולכים אחריו".

"כל אחד מגיע לבקו"ם כאשר הוא מוזמן", ניסיתי להסביר לאב המוטורד.

"את זה אני יודע, אבל בני לא מצליח להבין שהחיים הם לא תכנית כבקשתך. אנא עזור לי להסביר לו", סיים האב בנימת יאוש.

לא, זו לא בדיחה. לא פעם אנו נתקלים במצב שבו ברור לנו שהדברים צריכים להתנהל כמו שאנו מתכננים - ומתברר שהדברים מתנהלים אחרת. האם אנו יודעים להכיל את הבלתי מתוכנן? האם באמת זה לא מתוכנן,

אביהם של ישראל

על התורה - ספר בראשית

פרסומי ישראל

המחירים אינם כוללים משלוח. אין כפל מבצעים

אביהם של ישראל (5 כרכים)
סיפורים ותמונות
על הרב מרדכי אליהו זצ"ל **199 ש"ח**

דברי מרדכי על התורה (5 כרכים)
מאמרים פרפראות מעשה רב
והלכה בפרשה **199 ש"ח**

להנצחה והקדשה על ספרי הרב מור דהן 050-9099935

לפרטים והזמנות: **02-6521195** • **www.harav.co.il**
חנוות ההוצאה לאור שטנר 3 קומה ג (ליד תיאטרון אספקלריא) גבעת שאול-ירושלים

הלכתית לעמוד בתנאי הסכם השיטוף, הדורש ציון שם היוצר ושם הסכם השיטוף. זאת מכמה טעמים: ההלכה, על פי רוב הפוסקים והפסיקה המקובלת, מכירה בזכויות יוצרים מטעמים שונים. יש חובה להזכיר את המקור ממנו לקוח רעיון או מידע, ובלא כן יש בדבר משום "גניבת דברים".

תשלום בשל הפרת זכויות יוצרים > היקף החיוב בשל הפרת זכויות יוצרים, על פי היסודות שמנינו לעיל, מושפע מתוכן האיסור.

גזל - כיוון שהתמונה הותרה לפרסום ללא תמורה (אך בקיום תנאים מסוימים שלא התקיימו), נראה שאין בסיס לחיוב השבה - כיוון שהתובע לא נחסר ממון מכך פעולת הנתבעת.

הנאה - כיוון שמדובר בתמונה של אביזר קודש, אשר ניתן לצלמו בלא מגבלות, מסתברת טענת הנתבעת שהנאתה בוודאי אינה גבוהה מהסכום שעולה לה לשלוח צלם במיוחד כדי לצלם תמונה זו - כ- 400 ש"ח.

דינא דמלכותא - על פי החוק, בסמכות בית המשפט לחייב את הפוגע בזכויות היוצרים על פי שיקול דעתו, גם ללא הוכחת נזק, בסכום של עד 100,000 ש"ח. בגיליון הבא נרחיב בתוקפו של חוק זה ובאפשרות ההלכתית לממש סמכות זו בדין תורה.

ערך: הרב סיני לוי
 1. הרב חיים בלוק, הרב דניאל כ"ץ, הרב עדו רכניץ, שו"ת משפטי ארץ הקדמה לפרק העוסק בזכויות יוצרים. חלק א', מ"ד. חלק ב', חלק א' ח"ד, סימן מ'. 2. מהדורה תנינא - חו"מ סימן כ"ד. 3. תחומין ו, עמ' 196. 4. עמק המשפט ד, עמ' תקס-תקסג. 5. תחומין ו, עמ' 207.

פסקי דין מלאים ניתן לקרוא באתר רשת בתי הדין ארץ חמדה - גזית: www.eretzhemdah.org/beitdin

מספר מה שמדפיס". בעקבות זאת כתב הרב זלמן נ. גולדברג⁵ שמי שנהנה מיצירה של אדם ללא רשותו - חייב לשלם לו.

חוק ותקנה - הרב עובדיה יוסף (שו"ת "יביע אומר", ז', חו"מ ט') סבור שהאיסור מבוסס גם על חוק המדינה, על פי הכלל "דינא דמלכותא - דינא". "על כל פנים, לדינא פשט המנהג לאסור, הן מדינא דמלכותא והן על פי גזירת והסכמת המחברים והרבנים המסכימים לחיבור".

הרב אברהם כהן⁶ כתב שיש לאסור על בסיס "תקנת בני האומנות", כלומר תקנה שקבעו העוסקים בתחום.

הגבלת זכותו של הקונה - שיוור או תנאי במכירה - הרב זלמן נ. גולדברג הציע להגן על זכויות יוצרים על ידי שיוור הזכות להעתקה בידי המוכר בשעת הקניין. כך סיכם את הצעתו: "אם אמר או כתב שלענין העתקה מהקסטה לא מכר, היינו ששייר זכות זו לעצמו - המעתיק ממנו נחשב גזלן, וחייב לשלם מדין גזלן, היינו שווי הקסטה".

למעשה, הפסיקה כיום מקבלת את ההכרעה שאסור להפר זכויות יוצרים ושיש בכך איסור הלכתי (אף שיש חולקים על כך). זאת מלבד הפגם המוסרי הקיים בעשיית פעולות הפוגעות באנשים רבים, שפרנסתם תלויה בהקפדה על זכויות יוצרים ושכל עמלם יירד לטימיון אם התחום הזה יהיה פרוץ. אמנם קשה לראות בהפרת זכויות יוצרים גזל ממש, כיוון שלא מדובר בגזל של רכוש פיזי; אולם יש בזה איסור בגלל החוק ועל פי הכלל "דינא דמלכותא - דינא", וקיימת חובה לשלם על הנאה מעבודתו של היוצר.

עד כאן הדברים מתוך שו"ת "משפטי ארץ". העולה מכל האמור בגיליון זה ובקודמו הוא שיש חובה

רקע > חיים, התובע, הינו צלם חובב אשר מעלה תמונות שונות לאתר האינטרנט "ויקי-שיטוף". הנתבעת היא חברה המפיקה ומפיצה שבועון בעל תפוצה רחבה. בשער אחד הגיליונות פרסמה הנתבעת תמונה של אביזר קודש, שצילם התובע והעלה לאינטרנט. חיים לא קיבל קרדיט על הצילום, כלומר לא צוין שמו בסמוך לתמונה.

חיים תובע פיצוי בהתאם לחוק זכויות יוצרים, המקנה סמכות לחייב את מפר החוק בסכום של עד 100,000 ש"ח. על כן תובע חיים פיצוי בסכום כולל של 40,000 ש"ח, הכולל את הפגיעה בזכויות היוצרים ובזכות המוסרית העומדת לו.

תשובת הנתבעת > הנתבעת אומרת שקרתה תקלה טכנית, ושהיא נכונה לשלם לתובע סכום מרבי של 400 ש"ח - עלות שליחת צלם וצילום המוצג שפורסם.

דין > בתשובה שעתידה להתפרסם בספר "שו"ת משפטי ארץ"¹, תומצת הבסיס ההלכתי לזכויות יוצרים. בסיס זה שנוי במחלוקת כיום. להלן מספר אפשרויות שהעלו הפוסקים לגבי מקור האיסור:

גזל - משו"ת "שואל ומשיב" עולה שיש ליוצר בעלות על יצירתו: "...דבשלו אדם רשאי לגזור שלא ידפיסו עולמית בלתי רשותו".

בשו"ת "אגרות משה"² הוסיף וכתב שהעתקה אסורה משום גזל: "...אבל לעשות טייפ (קלטת) אחר מטייפ אחד שלא ברשות הוא איסור גזל".

הנאה - **תשלום עבור הנאה** - שו"ת "נודע ביהודה"³ קבע שבעל דפוס שהשתמש בסידור האותיות לדפוס שהזמין אחר, חייב לשלם משום הנאה: "לכן חייב שמעון לשלם כל שנהנה מסידור האותיות לפי חלקו, כל אחד לפי

רבי קלונימוס בעל הנס

ד"ר איל דודסון - ראש ההתמחות ללמודי ארץ ישראל במכללת אורות ישראל ומרצה במכללת הרצוג

בצוואתו ציווה ר' קלונימוס שלא לקבור אותו בבית הקברות ושלא להקים מצבה על קברו. הוא נימק זאת בכך שחילל שבת בפרהסיא כאשר כתב את הפתק, אך משנפטר ונפתחה צוואתו, לא העז איש לקיימה. חכמי הקהילה קיוו שהצדיק ימחל להם על שכרו לו בור במקום של כבוד בתוככי בית הקברות.

בשעת ההלוויה עשה קהל גדול את דרכו לבית העלמין שבהר הזיתים, אבל אז, בדרך מסתורית, נשמטה הגופה מן המיטה והתגלגלה במורד הר הזיתים, עד שהגיעה לעמק הקדרון. כעת היה ברור לכל שזהו רצונו של ר' קלונימוס. במקום שאיליו התגלגלה גופתו הקימו גל אבנים גדול, במקום מצבה. מעתה כבר לא היה צורך במצבה - כי לא היה איש שלא הכיר את "גל ר' קלונימוס בעל הנס". (על פי ז' וילנאי, "אגדות הרובע היהודי", מ' נאור [עורך], הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים, ירושלים תשמ"ז, עמ' 469-468).

גל האבנים הנועד שכן במורד הקדרון, בסמוך ל"קבר זכריה", עד נפילת העיר במלחמת השחרור. לאחר מכן נעלם. בשנים האחרונות הוצב משטח בטון על מקום הגל.

שגרוננו משוסף. יללות בקעו מכל עבר. ר' קלונימוס, שצפה במתרחש, עמד על גודל הצרה והבין שעליו לפעול במהירות. הוא נטל פיסת נייר ורשם עליה את שם ה' המפורש. בצעדים בוטחים קרב אל הילד השחוט והצמיד למצחו את הפתק. לעיני כל הנוכחים החל הילד להניע את איבריו, פקח את עיניו ועמד על רגליו.

"לעיני כל הנוכחים החל הילד להניע את איבריו, פקח את עיניו ועמד על רגליו"

ר' קלונימוס הישיר אליו את מבטו, ובקול רם פקד על הילד: "אמור נא לי, כיצד הגעת לכאן?" הילד הביט סביבו ובחן את הנוכחים. לפתע מיקד את מבטו בכומר, הצביע לכיוונו והכריז: "האיש הזה שחט אותי בסתר, והוא שהטמין כאן את גופתי באישון לילה!"

הכומר המנוול עלה מיד על בימת בית הכנסת וביקש מחילה מן היהודים. ההמון התפזר לדרכו, ויהודי ירושלים נשמו לרווחה.

היסטוריהודי

על ר' קלונימוס לא ידוע הרבה. הוא חי כנראה בירושלים לפני כ-600 שנים, אבל סיפור אחד שנכרך בשמו הספיק להעניק לו את התואר "בעל הנס".

הסיפור ארע בליל שבת אחד, זמן קצר לפני חג הפסח, כאשר אל בית הכנסת התגב כומר ועל כתפו שק. לא לגנוב בא הכומר, להיפך. מבלי שאיש הבחין בו, הטמין את השק בארון בית הכנסת וחמק החוצה כשחיוך רחב ממלא את פניו.

למחרת בבוקר, בעיצומה של תפילת השבת, הגיעו לאוזני המתפללים צעקות רמות שהלכו וגברו. בתוך שניות הקיפו המוני נוצרים את בית הכנסת - והצרחות נשמעו היטב: "אתם רצחתם את ילדנו!" "אתם לשתם את בצק המצות שלכם בדם נוצרי!" "נקמה!" "מוות ליהודים!" חרדה אחזה את היהודים. עוד רגע קט וההמון יפרוץ אל בית הכנסת. על איזה רצח הם מדברים, ומה פתאום דם של ילדים? מי ציפה לעלילה שכזו?

ההוכחה הגיעה בתוך דקות ספורות. אל בית הכנסת התפרץ הכומר בלוויית נוצרים אחדים, ולעיניהם המשתאות של המתפללים ניגש אל הארון, הוציא ממנו שק, פתח אותו - ומתוכו התגלגלה גופת ילד קטן

דיירי משנה

הרב אליקים לבנון - ראש ישיבת ההסדר באלון מורה
ורב המועצה האזורית שומרון

עניין משפחתי

שאלה

אני לקראת חתונה בקרוב. כלתי ואני לומדים ויש לנו עוד כמה שנים להשלמת התואר. ההורים הציעו לנו לגור בשנה הראשונה אצלם בבית - יש להם שתי קומות. יש בזה רווח כלכלי עצום: אין שכר דירה, אין ארנונה וכו', וזה יאפשר לשנינו ללמוד בשקט כמעט בלי דאגה לפרנסה. אבל שמענו הרבה סיפורים לטוב ולרע על זוגות שגרו אצל ההורים. נודה לעצה טובה.

תשובה

בספר דברים יש כמה פרשיות העוסקות בבניין בית, ויש בהן הדרכות נכונות לחיי נישואין. בפרק כ"ד פסוק ה' אנו קוראים: "כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא... נקי יהיה לביתו שנה אחת ושימח את אשתו אשר לקח". המשנה במסכת סוטה פרק שמיני מביעה זאת בלשון נחרצת: "אלו שאין זרים ממקומם... הנזשא את ארוסתו". וכך פוסק הרמב"ם (מלכים, ד', י"א). אנו שומעים מכאן שבשנה הראשונה לנישואין, צריך הזוג הצעיר להיות מכונס בעצמו ולהפנות את כוחו פנימה ולא החוצה. אם מצרפים לכך את הפסוק בפרשת בראשית (ב', כ"ד): "על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו..." - אנו רואים תמונה ברורה, בעיקר של השנה הראשונה לחיי הנישואין. המציאות המורכבת שבה אנו חיים, מזמנת לפנינו הרבה עיסוקים והקדשת אנרגיה לחוץ. על פי דרכה של תורה, נכון שלא להתפזר ואפילו צרכי רבים לא לעשות.

ומכאן אליכם: מגורים בבית ההורים, גם בקומה אחרת, עלולים להביא למספר תוצאות: התוצאה הראשונה היא התערבות ההורים בחיי הזוג. דבר זה מביא לקושי רב באפשרות ההתכנסות הפנימית לצורך הבניין. די בכך שההורים יזמינו אתכם בכל ערב לאכול עמם סעודת ערבית, או שהם "יזמינו את עצמם" לאכול אתכם. זו התערבות מתוך טוב לב, אך לכם זה יפריע.

בנוסף, תלות בהורים היא מציאות שלילית. משפחה חייבת להיות בת חורין. "טוב לגבר כי ישא עול" - בעל צריך לקבל אחריות על ניהול המשפחה, הן מהזווית הרוחנית והן מהזווית הכלכלית. הישענות על ההורים, גם אם הם נותנים בשמחה - יש בכך מידה חסרה. ככלל, כאשר הורים מציעים לבניהם סיוע בכסף, בשמרטפות או בכל עניין אחר, יש להבחין בין סיוע חד פעמי כמו רכישת דירה או רכב לבין סיוע מתמשך. סיוע חד פעמי נעשה ודאי בשיקול דעת על ידי ההורים, היודעים בדיוק כמה נטל יכול עליהם ועושים מאמץ מיוחד לעמוד בנטל אשר נטל על עצמם. לא כך הדבר במשימה מתמשכת. סבתא יכולה להציע לבתה או לכלתה שתצא לעבודה או ללימודים והיא, הסבתא, תשמור על הנכד. יום או יומיים זה נחמד לסבתא, ולעתים אף שבועות וחודשים; אך כאשר מתארך הזמן, היא חשה שנטלה על עצמה משימה כבדה מדי או כובלנית מדי. היא תמשיך לשאת במשימה אך בפנים חמוצות, מתוך מתח ואף חשק להתנער ולסיים כמה שיותר מהר. לעתים זה מעכיר את האווירה המשפחתית. יש לציין שלא תמיד זה כך, ויש מקרים רבים שבהם ההורים עומדים לאורך זמן במשימה כזו; אך יש להביא זאת בחשבון. גם אצלכם, עשו היטב את החשבון: האם מגורים אצל

קורן ירושלים

תלמוד קורן ירושלמי השלם והמבואר!

הסט השלם עם 14 הכרכים של דף הוילנא
לצד ביאורו הבהיר של הרב יחיאל בר לב

שווי 14 הכרכים: **1,386 ₪**

מחיר קטלוגי: **1,250 ₪**

מחיר מבצע: **990 ₪**

- ✓ **ביאור זורם, בהיר, ידידותי ללומד ותמציתי**
- ✓ **מבוסס על המפרשים המסורתיים על הדף**
- ✓ **מסתמך על חידושי הרשב"א בבבלי ובשו"ת**
- ✓ **מלווה בהשוואות לסוגיות בתלמוד הבבלי**
- ✓ **עם פסקי הרמב"ם המבארים את הסוגיה**
- ✓ **בתוספת עיונים המציגים את פסקי השו"ע**
- ✓ **ציון שיוני הנוסחאות ע"פ הגאון מוילנא**
- ✓ **עיונים במחשבת ישראל מהמהר"ל והרמח"ל**

תלמודה של ארץ ישראל עכשיו גם בספריה שלך

אלקנה ה. שווק 03-9363591	ידיאקה בוק סנטר 050-4598212	חיפה קוסטיניר - מרכז לספרי קורן 04-8667146	דני ספרים 02-5667117	חברותא 02-5667695	נוף איילון נחלת הספר 08-8580929	פתח תקווה אורבן ספרים 03-9312433	קרית ים הניצוץ היהודי 077-8203050	בריל ספרים 09-7601882
אפרת ספרי מינצ'ר 02-9933490	בני ברק המפיצים בע"מ 03-6185979	טבריה עידן תשמישי קדוש 04-6790725	קדש 02-5400902	כוכב השחר מרכזי נור אריה 02-9947578	נתיניה שטרסר ספרים 09-8822877	דברי שיר 0737051378	קרית מלאכי המרכז להפצת היהדות 08-8584939	תל אביב ברזני 03-6815542
באר שבע מרכז המנוחות 08-6238343	ראש העין יעקב קרואני 052-2548307	ירושלים שלם 02-5380195	מ. מומרניץ מרכז ספרים 02-6235559	כפר סבא כל בו יפת 09-7678164	עין צורים משה שלווה 054-2045731	צומת שילת חברותא 08-9792266	רחובות פלהנר 08-09454894	דרר מסורת 03-5605635
בית שאן תמארת דם 04-6581429	נבעת שמואל גבעת שמואל 03-5326185	אורון הספרים 02-6435178	מודיעין תכלת 08-9712288	מוריה מול 02-9947578	קריית אתא 04-8451203	קריית גת אור לציון 077-4560228	אור ודעת 08-9316465	רעננה הגות 09-7400377

הידור מצוה זה קורן

משרדי ההוצאה: 02-6330530 • www.korenpub.com

הנהגה אנחנו, על הציבור הדתי-לאומי להתלכד למחנה אחד גדול, המסור הן להמשך בניין הארץ וקניינה והן לתורה, לחינוך, לערכים, לחברה, לרווחה ולמשפחתיות, במסירות אין קץ.

צריך להוריד מסדר היום הציבורי שלנו את השאלות ואת הוויכוחים העולים בתקופת בחירות, כגון במה להשקיע יותר, מה קודם למה וכדו'. אלו שאלות היוצרות מתחים, פילוגים והחלשת כוחנו הפוליטי וההנהגתי. עלינו לקבל על עצמנו את הנהגתו של אבי האומה, אחריות מלאה על העם ועל הארץ, מתוך פרגון והערכה אמיתית לכל הנושאים בעול השליחות לכל ענפיה. מתוך כך נתבחר בברכת ה' לאברהם: "ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך..."

את דאגתו ואת השתדלותו הגדולה של אברהם אבינו בחיפוש האשה הראויה לבנו יצחק. האשה שרק אתה יוכל לבנות את בית ישראל ולהמשיך בייסוד ובשליחות הגדולה - להאיר ולקדש את שם ה' בעולם.

בה בעת שאברהם אבינו מסור לקניין הארץ ולהעמקת השורשים בה, כל כולו מסור לדאגה לחינוך בנו, ממשיך דרכו, ולהצמחת דור ישרים שיפיצו את אמונתו בעולם. נמצאנו למדים כי הנהגתו של אברהם אבינו - המנהיג, המחנך והמאמין הראשון - משלבת יחדיו שלמות של אחריות ממשית לקניין הארץ יחד עם אחריות והתעסקות בחינוך, בערכים ובמשפחה.

וכפי שפתחנו ב"מעשה אבות סימן לבנים" - אם חפצי

בפרשתנו, פרשת "חיי-שרה" - שבת חברון, מופיעה שלמות מיוחדת בהנהגה של אברהם אבינו-אבי האומה. הנהגה שצריכה לסמן שלמות של הנהגה בעם ישראל - עבור הבנים לאורך הדורות, בבחינת "מעשה אבות סימן לבנים", ובמיוחד עבור הדור שלנו, דור של גאולה ושל בניין המדינה והארץ.

בתחילת הפרשה התורה מאריכה בתהליך הקניין של מערת המכפלה, ויותר מכל בהתאמצות ובמסירות של אברהם אבינו ברכישת המערה ובקניין השדה והעץ. ללא ספק, אירוע זה בונה ומחנך ליחס, להשתדלות ולמסירות ממשית בקניית אדמה ובהיאחזות בארץ ישראל.

מיד עם סיום הליך הרכישה, התורה מביאה באריכות יתרה

לכי לך

עדינה שטרנברג - מרצה בבית המדרש "ושנתם לבנותיך" - מכללת אורות ישראל

וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה לְבָנִי לְיִצְחָק. בהמשך, העבד קורא למקום זה גם "בית אביו" של אברהם.

השוואה זו מלמדת אותנו שרבה נבחנת לא רק בהכנסת אורחים שלה, אלא גם במוכנות לצאת למסע, ללכת אל הלא-נודע. רבה אמנם יודעת על הבעל המיועד שהוא עשיר, אך היא גם יודעת שהעבד תולה זאת בברכת ה': "וְהָיָה בְרַךְ אֶת אֲדֹנֵי מֶאֶד", וששם שמיים שגור על פיו של העבד שבא לקחתה. ואמנם, רבה מוכנה למסע ה"לך-לך" הפרטי שלה: "וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם הָאִישׁ הַזֶּה וַיֹּאמֶר אֵלָּהּ... וְתִקֶּם רַבָּהּ וְנִעְרָתֶיהָ... וְתִלְכְּנָה אַחֲרָי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת רַבָּה וַיֵּלֶךְ".

לא רק אבי האומה, אברהם, ואשתו שרה, יצאו בעקבות דבר ה' לארץ ישראל גם רבה, המצטרפת לשושלת נבחרת זו, יוצאת למסע דומה.

מפרי ידיה

המבחן שבו אליעזר מעמיד את רבה, מדגיש בפנינו את הדמיון בין רבה לבין הבית שאליו היא עתידה להצטרף. הן התוכן של המבחן, שמוקדו הכנסת אורחים לא ידועים, והן אופן העמידה במבחן, המדגיש את מהירותה ואת זריזותה של רבה, מזכירים את התנהגותו של אברהם אבינו. כנגד אברהם, עליו נאמר: "וַיֹּמַר אַבְרָהָם הֲאֵלֶּה... וְאֵל הַבָּקָר רֵץ אַבְרָהָם... וַיִּתֵּן אֶל הַנָּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ..." - נאמר על רבה: "וַיִּתְמַהֵר וַתֵּרֶד כִּדָּה עַל יָדָהּ וַתִּשְׁקָה... וַתְּמַהֵר וַתַּעַר כִּדָּה אֶל הַשִּׁקָּה וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל הַבָּאָר... וַתִּשָּׂאֵב לָכֵל גַּמְלִי".

בנוסף למבחן זה, שלפיו האשה המיועדת לבנו של אברהם נבחנת על פי אותם מדדים ערכיים שאברהם הפגין בביתו, ישנו דמיון נוסף בין רבה לבין אברהם. מעלה נוספת של אברהם, המופיעה בסיפור התגלותו

"ומה אשיב לך שהכל שלך"

במלאת 30 לעלייתו לגנזי מרזמים של אבינו, מורנו, סבנו ורבנו האהוב

הרב בנימין אייזנר זצ"ל

נערוך אזכרה ביום ראשון, ר"ח כסלו בשעה 16:00

ב'תלמוד תורה מורשה'

רח' אלקבץ 52, ירושלים (גבעת שאול)

יישאו דברים:
רבנים, תלמידים ובני משפחה

הציבור מוזמן!

בבניין ירושלים ננוחם

סידור "שפתי תפתח" - לתלמיד

עם פירוש רעיוני מאת הרב שמואל אליהו שליט"א

מנהלים ומחנכים הוזדרו להזמין

www.harav.co.il 02-6521195

"ענבי הגפן בענבי הגפן"

לשלמה ושרה'ה קוסטינר לאריה ויהודית קוסטינר

לזאב וגאולה נריה ולרבנית רחל נריה

מזל טוב

לינשוואי **אמיתי** עם **דבורה**

יהי רצון שיהיה בניינם בניין עדי עד

מאחלים, ישראל ורונת גולדברג

ובית א. פרסומי ישראל

לדיעו

הרב מנחם נחמה בן יעקב

ברכות להולדת הנינה, נכדה לאיציק ודסי פלגר

שתרו נחת ושמחה.

ישראל ורונת גולדברג ו-א. פרסומי ישראל

לרב אביעזר ודורית שטראוס

מזל טוב לרגל כניסתו של בנכם **יצחק נ"י**

בנעם עול מצוות

יהי רצון שיזכה לעבוד את ה' תמיד בשמחה.

ישראל גולדברג ו-א. פרסומי ישראל

מכתב לחבר חיי - לע"נ הרב אהוד ברזילי זצ"ל

הרב קובי דביר - ר"מ בישיבת "מדרבה כעדן" במצפה רמון

הרב אהוד אהובי, כמה שאתה חסר ליי! "נעמת לי מאד", "נפלאותה אהבתך לי מאהבת נשים". כמעט 40 שנה צעדנו יחד, כמעט באותו מסלול שותפים לאותה דרך שנתגלתה לפנינו. עברנו כל כך הרבה יחד. תהליכים אישיים, משפחתיים, תהליכים בישיבות ובעם ישראל. היינו משוחחים כבר ברמיזות, בגבות העיניים, לא היה צריך יותר. קוראים לזה חברות. "קנה לך חבר", חברות של אהבה. "רע", אומר הגאון, הוא זה שנמצא עם חברו גם בעת צרה ועוזר ולא רק שמח עמו. אתה היית כזה, ועוד איך כזה! הייתי חבר שלך ואט אט הפכתי לתלמיד-חבר שלך, משום שאתה עלית והתעלית כל הזמן. הסתכלתי עליך כחבר וכמערך.

רבנו הרב צבי יהודה קוק זצ"ל היה אומר שהיו שני תלמידי חכמים מיוחדים שלא הכירו אותם: ה"חפץ חיים" שצדיקותו הסתירה את גאונותו, ור' חיים שגאונותו הסתירה את צדיקותו. עכשיו מותר כבר לומר את האמת: גם אתה היית מאותם בני עלייה. צניעותך וענוותנותך הסתירה את גדולתך! את הנשמה האדירה שלך, את הקדושה שלך, את התורה ואת האמת האלוהית שמילאה אותך. נשמה כל כך מקיפה וכללית, שכולם מרגישים שייכות אליה, שנותנת לכולם, לכל אחד מה שחסר, לגדולים ולקטנים כאחד.

עברת תהליכים לא פשוטים של התגבשות. לא כולם מבינים עד הסוף שגם אתה לא נולדת "הרב אהוד". בית את עצמך לאט לאט. היו קשיים, התלבטויות, רגשות, עד שסללת לעצמך את דרך בהר הקודש בירושלים, יחד עם רבותינו יבדל"א. גם הם מרגישים את החלל הגדול שהשארת עתה.

היית מעורב בגלוי ובסתר בהרבה פעילויות ציבוריות, אך תמיד אמרת לי: "אני בחור ישיבה. אני רוצה ללמוד וללמד

ניגש אלי בסוף הלוויה הרב אלישע וישליצקי ואמר לי: "עד עכשיו עבדתם ביחד, עכשיו הוא משם ואתה מפה". ואני מרגיש שלא רק אני מפה, אלא כולנו מפה יחד. אנו סומכים עליך שאתה תפעל שם במרץ כדרך ואנו נשתדל, בלי נדח, מפה.

נקברת בערב שבת קודש פרשת וירא, פרשתו של אברהם אבינו ומסירותו. אתה היית תלמידו וממשיך דרכו. עין טובה מלאה אהבה, פיקחות של חדירה לכל אחד. "על האי שופרא דבלי בעפרא קא בכינא".

את המכתב הזה אי אפשר להפסיק, אלא לעצור בינתיים.

מתגעגע מאד, קובי

**גלאט כשר כל השנה
גן מקורה לחורף**

ירקונים 67 פתח תקוה | 052-9788711 | www.levhatzula.co.il

למשפחת ברזילי היקרה

משתתפים באבלכם הכבד
בהסתלקותו לגנזי מרומים
של מו"ר הנערץ

הרב אהוד ברזילי זצ"ל
מנהיג של תורה, אוהב כל אדם,
מסייע לכל נצרך.

מחנך בעל אחריות ציבורית ובעל ענווה
תוך אחריות ומתיקות של תורה.
חלוץ לפני המחנה ביישוב ארץ ישראל
ובהרבצת תורה.

בבניין התורה בנגב תנוחמו
משפחת ישראל ורובית גולדברג
לדורותיה
וצוות אפרסומי ישראל

דיסק

מנגנים וז'ניץ

עוד דיסק מושקע מבית היוצר היצירתי והמקורי של "הלב והמעין": חיליק פרנק על הקלרינט ועל האווירה ונאור כרמי על העיבודים ועל הקונטרבס, הם שילוב מנצח של מוזיקה יהודית מקורית עם עיבודים מקצועיים ומלוטשים להפליא. ניגוני וז'ניץ, שנקצרו מזמרת צועני רומניה ונשאבו מנחלי רוח קודשם של אדמו"רי החסידות, מנוגנים על ידי חברי ההרכב בשיתוף עם משפחת קרויטער, נגנים יוצאי מולדובה שמביאים איתם את ניחוחות הבלקן, מקום מוצאה של החסידות. הדיסק הינו הקלטה איכותית מהופעה חיה שנערכה ב"בית אביחי" בירושלים. חגיגה לאוזניים וללב. ניתן למצוא בחוברת המצורפת בנוס מושקע של סיפור השתלשלות חסידות וז'ניץ ותמונות מעולמה בעיצובים ייפייים. דיסק ססגוני מכל הבחינות.

אלישבע וסרמן "דברי שיר"

טיול

שביל חברון המקראית: לגעת בהיסטוריה היהודית הקדומה ביותר בעולם

רבים מהקוראים מכירים חלק מהאתרים בחברון. עבורם נכתב על "שביל חברון המקראית", שנפתח בימים אלו על ידי היישוב היהודי בחברון בעצתו הנבונה של ידיד, חוקר חברון, אריה קליין. תל חברון הוא מקומה של חברון הקדומה, בירת חבל יהודה. בתקופה הכנענית (לפני 4500 - 3200 שנה) התקיימה במקום עיר מבוצרת, לידה התיישב אברהם אבינו לפני כ-3800 שנה. בשער העיר התקיים האירוע המפורסם שעליו נקרא השבע בפרשת השבוע - קניית מערת המכפלה.

לפני כ-3000 שנה, מלך דוד המליכו את דוד בחברון, הוא עלה לירושלים למלוך על עם ישראל כולו.

בימי ממלכת יהודה התקיים בחברון מרכז מנהלי חשוב. על כך מעידות טביעות החותם עם הכתובת "למלך - חברון" מימי המלך חזקיהו (לפני כ-2700 שנה), שהוטבעו על ידידות של כלי חרס גדולים שנשמרו במחסנים המלכותיים בחברון. מספר חותמות כאלו התגלו בתל חברון. בימי הבית השני התקיים כאן יישוב יהודי גדול, אשר חרב במהלך המרידות נגד הרומאים. היישוב בתל המשיך את קיומו עד הכיבוש המוסלמי.

למרות מרכזיותו וחשיבותו, תל חברון נחקר באופן חלקי ביותר על ידי משלחות אמריקניות וישראליות. בחפירות התגלו חומות, מבנים, כלים רבים, כתובת כנענית חשובה וטביעות

חותם עבריות.

השביל יוצא מהרחוב הראשי של חברון, מול בסיס "המתקנים" שליד ישיבת שבי חברון. התחנה הראשונה היא מעין אברהם - עין ג'דדה - המעיין הקדום שסביבו החלה ההתיישבות בתל חברון בתקופת הברונזה הקדומה (לפני כ-4500 שנה). משם עולה השביל לחלקת עצי זית עתיקים ומדהימים ביופיים. גילם עשוי להגיע עד לכ-1500 שנה. לידם אתר חפירה ארכיאולוגי. במקום זה חפרה משלחת ישראלית בניהול ד"ר א. עופר בשנת 1986. במקום התגלתה תעודה כנענית בכתב היתדות - שריד לארכיון חברון מהתקופה הכנענית התיכונה.

בהמשך מגיע השביל לאתר "חומות הענקים" - חומות העיר מתקופת הברונזה התיכונה, תקופת האבות. חומות אלו התגלו על ידי החופר האמריקני פ' האמונד בשנים 1964-1965, שהעניק להן את כינוי "חומות קיקלופיות" - חומות ענקים - בהתאמה לסיפור המקראי על ארבעת בני הענק מחברון. תיאורן תואם את המסופר במקרא על עוצמתם של ביצורי העיר חברון. המשך השביל מוביל לחלקות "נחלת שלמה", שנקנו על ידי הקהילה היהודית בחברון בתחילת המאה ה-19. בזמן הכיבוש הירדני השתלטו עליהן ערבים. בעתיד מתוכנן לבצע בשטחן חפירות ארכיאולוגיות ופיתוח תיירותי. השביל מוביל ל"קבר ישי ורות" ולאתר עתיקות חברון בשכונת "אדמות ישי", ומשם יורד ל"בית הדסה" וחוזר לנקודת ההתחלה.

ההליכה היא קלה-בינונית. הטיול המהנה עשוי לארוך בין שעה לשעתיים.

נעם ארנון, דובר היישוב היהודי בחברון

ציטוט

"זכותנו [על ארץ ישראל] היא נצח, והיא שלמות, ואין עליה ויתור, ואין קיצור דרך לציון, וציון היא כולה שלנו!"
זאב ז'בוטינסקי

היום לפני

ט"ז מרחשוון ה'תש"י החל מבצע "על כנפי נשרים" להעלאת יהודי תימן ארצה. במהלך המבצע הוטסו כ-30,000 איש מעדן שבתימן לישראל. המבצע קיבל את שמו מהפסוק בספר שמות: "ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי". המבצע כונה גם מבצע "מרבד הקסמים" וכן מבצע "ביאת המשיח". בסך הכל עלו מתימן במסגרת המבצע 50,155 עולים. מספר קטן של יהודים נשאר בתימן מסיבות שונות, ובשנות התשעים של המאה העשרים, בגל עלייה אחרון, עלו רוב הנותרים לישראל.

ספר

להיות מחנך

השבוע יצא ספר חדש המתאר מחקר שערכה במשך שש שנים מכללת "אורות ישראל". את המחקר ערכו ד"ר שרגא פישמן וד"ר יוסי הרשליקוביץ, שהוכיחו כי ניתן להכשיר סטודנטים להוראה לתפקיד המחנך וללמד להיות אמפטיים לתלמיד ולפתח את כישורי ההקשבה ואת היכולת ליצור אקלים נעים בכיתה.

המחקר נערך יחד עם משרד החינוך, והוא מסמן מהפך בהכשרת מחנכים בישראל. את הספר "להיות מחנך" ניתן לרכוש במכללת אורות ישראל, בטלפון: 08-9485661 או במייל: shuli@orot.ac.il.

כנגד כל האתגרים

באימרו ממשכים ובונים

שמונה חודשים לאחר רצח בני משפחת פוגל הי"ד, מדווחים ביישוב איתמר על גידול של 100% במספר המצטרפים ליישוב, יחסית לשנים קודמות. 80% מהמצטרפים ליישוב מגיעים לשיבה הגבוהה באיתמר המושכת אליה תלמידים רבים. 12 משפחות הצטרפו בשמונת החודשים האחרונים ליישוב, זאת לעומת קצב הצטרפות של כ-6 משפחות בשנה לפני הרצח. הרב אביחי רונצקי ראש השיבה באיתמר מציין: "ראינו בעינינו איך מתקיימים דברי התורה 'וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ'. הדבר מעיד כאלף עדים שהציבור הישראלי נחוש להמשיך ולהיאחז בחבלי הארץ".

אינה באה לידי ביטוי במבחן כזה או אחר, אך היא משפיעה השפעה עצומה על כל מהלך חייכם.

תלמידי ישיבה הנמצאים בתקופת המפגשים ומפסיקים, הלכה למעשה, ללמוד - פוגעים במקום לימודיהם, ברם הם בעיקר פוגעים בעצמם ובבניין התורה של בתיהם. אדם שהפסיק, למעשה, ללמוד בתקופת המפגשים, יתקשה מאד לחזור לתלם של לימוד תורה שליו ורצוף. מנסינוני אני יכול להעיד שבסופו של דבר, הוא יעזוב את הישיבה הרבה לפני המועד שתכנן.

ההקרה למען לימוד התורה אינה רק בכמות המפגשים, אלא גם במקום המפגש. אכן, מפגש גחל זמן רב. הנסיעות הלך וחזור בתוספת זמן המפגש עשויים להתפרש על פני שעות ארוכות. שעות אלה חשובות לארוסתך ואין היא יכולה לוותר עליהן. אך גם אתה לא יכול לוותר בקביעות על שעות כה ארוכות במשך חודשים רבים. עליך להיות רגיש וקשוב לצרכי ארוסתך ועל כן עליך לסנע אליה, מתוך אחריות לזמנה היקרה אך עליכם להיות קשובים גם לערך היקר של זמן לימוד תורה. יתכן שבעקבות כך תיאלצו להיפגש קצת פחות, אך יש לי תחושה שאולי זה לא נורא כל כך.

עליכם לעסוק בנושא זה ולהקריב, בשמחה, למען לימוד התורה. הקרבה זו הינה קשה, אך היא זו שתעזור לכם לבנות בניין עדי עד. בהצלחה! ■

בלימוד התורה עניין הנדחה באופן קבוע בפני משימות אחרות, דבר זה יחלחל עמוק.

אכן, תקופה זו מלאה סערות רגשיות, וישנו קושי אמיתי לשבת ולהתמיד בלימוד התורה. אך דע לך: קושי זה לא יעלה גם לאחר החתונה. האם אתה חושב שבמהלך השנה הראשונה קל ללמוד? האם אתה חושב שלאחר שיוולדו לכם ילדים, בעזרת ה', קל לעזוב את הבית וללכת לשיעור? אם כעת תוותר על מרכזיותו של לימוד התורה בחייכם, גישה זו עלולה להתקבע גם לאחר החתונה.

עלי להדגיש: דברי אלה אינם רק ביחס לתקופת הישיבה. גם לאחר שתעזוב את הישיבה, תגלה שלשם לימוד תורה יש צורך להקריב מנוחיות הבית. לחזור לאחר יום עבודה מתיש ולמהר לשיעור זה או אחר - זוהי משימה קשה מנשוא, לא פחות מלימוד במשך תקופת הישיבה. כדי להצליח במשימה זו, עליכם לקבע את חשיבות לימוד התורה בעיניכם כבר בתקופה זו.

הקרבה אינה מילה גסה. אכן, לפעמים תצטרכו למעט בפגישות. פעם בגלל שארוסתך אינה יכולה להפסיד הרצאה חשובה, ופעם עקב כך שאתה חש שהציאות המרובות פוגעות ברצף הלימודי שלך. פגיעה בלימודי ארוסתך אינה רק בעיה שלה. אם היא לא תסיים את לימודיה בזמן, שניכם תאלצו לשלם מחיר כבד. ואולם עליכם להפנים שבדיוק כך, ואף מעבר לכך - לימוד התורה שלך יעצב את עולמכם לשנים רבות. פגיעה בלימוד שלך

שאלה > לפני מספר שבועות התארסנו. ארוסתי לומדת מחשבים ואינה יכולה להפסיד כלל מלימודיה. בתקופת הפגישות נסעתי אליה, כדי לא לפגוע בלימודיה. מה ראוי לעשות כעת?

תשובה > ממש בימים אלה אתם מעצבים את העקרונות שעליהם יושבת ביתכם העתידי. אכן, ארוסתך לומדת מחשבים וזהו אתגר לא קל. אני בהחלט מבין שתקופה זו עלולה להפריע לריכוז שלה בלימודים ולפגוע בהישגיה. למראית עין, מצבך טוב בהרבה. אתה בישיבה, אין מדקדקים עמוך כחוט השערה על הנוכחות ובודאי שלא מנהלים רישום מסודר. במציאות זו, לכאורה טבעי בהרבה שאתה הוא זה שתטרח ותפסיד את לימודיך. בישיבה אין מבחנים, ובמקרה הגרוע ביותר תפסיד מספר סוגיות או מסכתות. ואולם הסתכלות זו טומנת בשורשה בעיה.

אני בא להקל ראש כהוא זה בלימודי ארוסתך, אולם לימוד התורה שלך בודאי חשוב לא פחות ואולי אף הרבה יותר. לימוד התורה איננו משימה שלך בלבד. התורה היא הבסיס שעליו אתם עתידים לבנות את ביתכם, וכל הערכים אמורים להישאב מתוך לימוד זה. שנים יקרות אלה שבהן אתה עמל על התורה, יעמיקו את אישיותך ויעזרו לך בכל אשר תפנה.

הדברים נכונים על אחת כמה וכמה בתקופת המפגשים ובתקופת האירוסין. כעת אתם משתיתים את היסודות הרוחניים שעליהם יבנה ביתכם. אם תתרגלו לראות

שירות לכוחות

אחים לנשק

שי קופרמן

בהתחלה היה שקט, אפילו מבין לקח זמן עד שהתרגלו לסיטואציה. דווקא חנו, שבדרך כלל הוא השתקן, התחיל הפעם לדבר ולשפוך את הלב. אליו הצטרפו בועז, תמיר, אלי, אברם ואפילו תומר שנחשב לציני שבחבורה. החברה נפתחו ודיברו כמו שלא דמיינתי וחלמתי שידברו.

האווירה, הדברים, המיקום והשקט עשו את שלהם. היה מדהים. אפשר לומר שזה היה רגע של אמת. מאותו הלילה לא היינו חברים לנשק. הפכנו להיות אחים לנשק ■

היומיים הראשונים היו לא פשוטים בכלל, בלשון המעטה. רבנו על כל שטות. אולי בגלל המיקום, אולי כי אין לאן לברוח...

השינוי הגדול החל ביום שלישי, פעמיים כי טוב. הבנו שאם לא נהיה אחד בשביל השני, אנחנו נסבול וגם המפקדים יגרמו לנו לסבול.

אחרי ארוחת הערב, שהסתיימה קרוב לחצות, התיישבנו כולנו סביב מדורה שיוני ארגן. הוא המומחה שלנו למדורות.

הטיולית עצרה. רעש פתיחת הדלת העיר אותי: פקחתי את עיני ואספתי את הציוד שלי. תוך עשר שניות מצאתי את עצמי באמצע המדבר וסביבי חול וחול.

הפעם זה רק אנחנו והיושב במרומים.

לא יודע למה, אבל ישר עלתה לי לראש האמרה: "במקום שאין אנשים השתדל להיות איש..."

מצד אחד הייתי מבואס, באיזה חור הציבו אותנו? ומצד שני הייתי שמח. זה המקום להתחבר לחברים (לנשק). בחור הזה אין מי שיפריע, הכל תלוי אך ורק בנו.

שת"פ אני יודע שבבחירות הבאות עלינו לטובה, מפלגות הבית היהודי והאיחוד הלאומי יאחדו כוחות ויורצו ברשימה משותפת. האחדות היא מטרה בפני עצמה ואני משוכנע בכך שנתאחד, מכיוון שללא כל ספק, מי שירץ לבד יתרוסק, הרבנים והציבור לחצים לאיחוד, וראינו מה קרה בפיצול ואין יד מספר המנדטים הכולל. אחדות תוביל אותנו שוב, כצינות דתית, למספר מנדטים דו-ספרתי: האם נצליח לצרף אנשים נוספים למערכת הפוליטית? אני לא יודע להשיב על כך. אני אשמח לראות צעירים ונשים המשתלבים במערכת הפוליטית ובמערכות ציבוריות.

הנהגה בניגוד להרבה אנשים, אני חושב שיש בציבור הדתי-לאומי הרבה מנהיגים טובים והרבה אנשים בעלי יכולת הנהגה וכישורים. דוגמא לאיש בעל מעלות ומידות שהייתי שמח לראות בראשותו הוא הרב חנן פורת זצ"ל, וכיום יש הרבה אנשים בעלי מידות כמוהו שיכולים להנהיג את הציבור. אני מציע לקבל גם מקוראי "גילוי דעת" הצעות לגבי אנשים טובים העשויים להשתלב בהנהגה. אשמח לשמוע ולהתחשב.

פולארד הסיבה העיקרית שיזנתן פולארד כלוא בכלא האמריקני כבר למעלה מ-25 שנה היא שאנחנו לא מוכנים לשלם מחיר מדיני, כמו ששילמנו בעסקת שליט שלדעתי היתה עסקה מסוכנת. פולארד בעצמו אומר שהוא לא רוצה להיות קלף מיקוח זה מעיד על חזקו, על יושרו ועל אומץ לבו. לדעתי לא צריך לבצע שום עסקה, כי הוא יושב בכלא האמריקני יותר שנים מכל מרגל אחר, אם זה נקמה ואם זה משום שרוצים שהוא יהיה קלף מיקוח. הגיע הזמן שהציבור האמריקני ילחץ על הנשיא ויביא לשחרורו. מתוקף תפקידי כיו"ר השדולה למען פולארד בכנסת, אני יכול לומר שמבחינה ציבורית יש תמיכה רחבה בשחרורו של פולארד. אני פועל בעיקר בארה"ב כדי להגביר את המודעות בקרב הציבור האמריקני, כדי שיהיה לחץ של אזרחים ושל מנהיגים על הנשיא.

מנהלת תנופה מנהלת 'תנופה' השתפרה והתיעלה באופן משמעותי ביחס לשנים עברו, בזכות בנצי ליברמן שעמד בראשה. אנחנו כיום 7 שנים לאחר הגירוש, ולצערי הטיפול במגורשים יימשך ככל הנראה עוד שנתיים, להוציא חריגים. אין ספק שהטיפול הלקוי הוא כישלון של ממשלות ישראל, החל בממשלת שרון שהוציאה לפועל את הגירוש ואימלה משפחות רבות, דרך ממשלת אולמרט וגם עכשיו, כשאין ראש למנהלת (בנצי ליברמן התמנה לאחרונה למנהל 'מנהל מקרקעי ישראל'). זו אחריותו הישירה של ראש הממשלה.

אופטימיות זהירה בעוד כעשור הציבור הדתי-לאומי יימצא בעמדות מפתח בכל התחומים: תקשורת, פוליטיקה, משרדי ממשלה, כלכלה, עסקים וחינוך, והוא ישפיע על המנהל ועל סדר היום הציבורי. זה יקרה בגלל הדמוגרפיה, המוטיבציה והאמונה במדינת ישראל ובצורך לשרת אותה. מי שמתפלל כל שבת לשלום המדינה, גם פועל על מנת לממש זאת.

בבחירות הבאות עלינו לטובה, מפלגות הבית היהודי והאיחוד הלאומי יאחדו כוחות < בית המשפט העליון נמצא בהתרסקות מבחינת אמון הציבור

התיישבנו מול ח"כ אורי אריאל
מסיעת האיחוד הלאומי, חבר בוועדה לבחירת שופטים ובוועדת המשנה לעניין מפוני גוש קטיף
וצפון השומרון, ושוחחנו על בחירת שופטים בישראל, על הצעת החוק בנושא שימוע לשופטים, על משפט קצב והתנהלות התקשורת, על החינוך הדתי, על פולארד ועוד.

שינוי קונספט במשך שנים רבות, החשבנו את העשייה "בשטח" יותר מאשר את ההסברה ואת החקיקה. היום אנחנו נמצאים בשינוי. אנחנו לא מפסיקים לעבוד בשטח, אבל בהחלט כן משקיעים יותר בתחום ההסברתי והמשפטי. השינוי נובע מכך שהתקשורת, ברובה, היא נגדנו וראש הממשלה במקום לפתור את הבעיות, מושך זמן ולא מכריע. צריך להבין שחלק גדול מהבעיות הן לא משפטיות אלא פוליטיות-מנהלתיות, והוא כראש המערכת הפוליטית צריך לקבל את ההכרעה.

בג"ץ בג"ץ הוא כלי חשוב מאד המורכב משופטי בית המשפט העליון, שיש לי הזכות והכבוד להיות שותף לבחירתם. שלוש פעמים ביום אני מתפלל: "השיבה שופטנו כבראשונה ויועצנו כבתחילה" ומבין את גודל האחריות שמוטלת עליי לפני שנתיים בחרנו שופטים לבג"ץ וכולם גומרים עליהם את ההלל. אני בטוח ומשוכנע כי ארבעת השופטים הבאים שנבחר יהיו לתועלת מדינת ישראל.

אמון לפי סקרים שנעשו לאחרונה נמצא כי 56% מהציבור הישראלי חושב שבג"ץ מוטא פוליטית ברובו המוחלט לצד שמאל, ו-40% סוברים כי דעותיהם הפוליטיות של השופטים משפיעות על החלטתם. בית המשפט העליון נמצא בהתרסקות מבחינת אמון הציבור, ודאי בציבור שלנו. דווקא בגלל זה, האתגר הוא גדול ומחייב. אני, בכל אופן, פועל למנות את הטובים ביותר. אני משוכנע שבין השופטים שימונו יהיה שופט בן עדות המזרח כמו שצריך להיות - ייצוג נאות לכל העדות והזרמים.

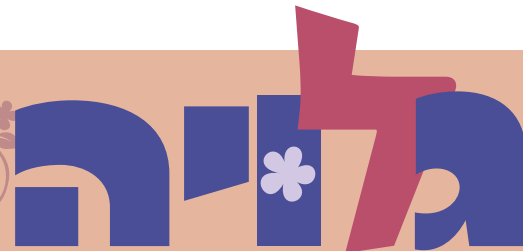
שימוע לשופטים במדינות רבות מקובל לבצע הליך שימוע לשופטים. צריך לומר שעם קום המדינה הממשלה מינתה את השופטים, ולכן אין מקום לכל האמירות שיש סכנה לדמוקרטיה. בהוראות המעבר שנכתבו בשנת 1948 כתוב: "שופטי בג"ץ יתמנו על-ידי הממשלה הזמנית באישור מועצת המדינה הזמנית (כנסת)...".

משפט ראווה אין לי את הכלים לשפוט בתיק קצב. אני רוצה להאמין שבית המשפט הכריע בדיון כאשר הוא חף מהשפעות ומלחצים כאלו ואחרים, ושלא החמירו עמו בגלל מעמדו הרם. עדיין עומדת לזכותו האפשרות לערער בהרכב גדול יותר. ברור שאין לאף אחד, על פי היהדות והחוק, היתר לצלל סמכות ניהולית כלפי נשים, וכשזה קורה על ידי אנשים דתיים זה גורם חילול ה'. עם זאת התקשורת, לצערי, שפטה אותו עוד לפני בית המשפט וזה דבר חמור. יש חזקת חפות במשפט הישראלי וכל עוד אדם לא נמצא אשם הוא בחזקת זכאי. התקשורת מרשה לעצמה לעשות כל דבר כדי למכור את עצמה וזה דבר צריך להשתנות בהקדם. לכן הצעת החוק להשתתף קנסות כבדים על לשון הרע הוא דחוף וראוי שיעבור במהרה.

יוקר החינוך אשירנו שבציבור הדתי לאומי, החינוך תופס את המקום הראשון בסדר העדיפויות היום-יומי. אני מודע לכך שהחינוך במסגרות שלנו הוא יקר מאד, ואני בתור איש ציבור מחוייב ופועל לשנות את המצב הקיים. לדוגמא, התננו בדיון שנערך בכניסתנו לקואליציה - כניסה שבסוף לא יצאה לפועל - שתקציב הישיבות יהיה בבסיס התקציב, מה שיחייב את משרדי הממשלה להעביר את התקציב בתאריך קבוע ולא על פי ראות עיניה. בנוסף, חלק מהיכולות שלי בוועדת הכספים מופנות לעזרה למוסדות חינוך דתיים. אני סבור שצריכים להכין הצעות ביחד עם ראשי המוסדות ורשתות החינוך, תוך כדי שיתוף פעולה מלא, ולראות כיצד ניתן להחיל משמעותית את שר הלימוד.

הסכסוך הישראלי-פלסטיני לגיל הרך

אסתר סילם-אלוש

זאת חצים את הארץ שלנו.

"אז נדבר אליהם יפה", פותרת הקטנה בראשה הקטן את הסכסוך ברגע "נגיד להם: 'אתם ממש מקסימים אבל אנחנו בכל זאת חצים את הארץ שלנו. בבקשה תתנו לנו אותה'."

"כבר ניסיון גם את זה", אמרתי לה.

"אז מה את אומרת? מה נעשה?" העברתי אליה את הכדור עייפתי מניסיון לפתור בעיות שברחמי של עולם, תוך חשיבה על השלכות פסיכולוגיות לעתיד של כל מילה שאני מוציאה כרגע מהפה ותמרון בנהיגה בטוחה.

"אממ... אני אחשוב על זה", היא הבטיחה.

עכשיו אני מחכה.

אולי היא באמת תחשוב על משהו שמדינה שלמה עוד לא חשבה עליו. אולי אם גם הילדים יצרפו את מוחם הקטן למאמץ המחשבתי, ימצא לו סוף פיתרון חולם.

אני בינתיים מתכננת לנוח מעט מהניסיון להביא את בתי להיות גם אזרח מעורב, גם לא סטריאוטיפי, וגם בצד הנכון של המפה...

שלחם שנמצאים אצלנו בכלא.

מכאן הדרך ל"ערבים הם רשעים" היתה קצרה.

"לא, לא כל הערבים רעים", ניסיתי להסביר לה. "כמו כל האנשים, חלק רעים וחלק טובים".

"אז למה הם רבים אתנו?" מתעקשת הפעוטה.

אממ... (נבירה בתיאוריות פסיכולוגיות על חינוך ילדים שבטח שמעתי פעם באיזו הרצאה/סדנא/כניית בוקר - מחק את המיותר...)

"הם חצים את הארץ שלנו ואנחנו לא חצים לתת להם אותה, לכן אנחנו רבים. זה כמו", התחלתי להתלהב מהיצרניות החיוביות שלי, "שאת ועוזי רבים על משחק ואתם לא חצים לשחק ביחד. כל אחד חצה את המשחק רק לעצמו ואף אחד לא מוכן לוותר אותו דבר כאן. גם הם חצים לגור בארץ הזאת וגם אנחנו חצים לגור בארץ הזאת ואף אחד לא חצה לוותר".

"אבל ה' הבטיח לנו את ארץ ישראל", הקטנה מרביצה בי תורה. "אז נסביר להם שזה שלנו", מתעקשת הפעוטה.

"כבר הסברנו", אני מתחילה להתייאש מהשיחה. "הם בכל

"אמא, נכון שהערבים הם רשעים?" פנתה אלי יום אחד בתי עם שאלת מיליון הדולר, תוך שאני מתמרת בנהיגה בכבישי ישראל וראשי ככולי מנסה לפתור דילמות כמו איך לעקוף את המשאית האיטית הזו והאם כדאי לצאת עכשיו או לחכות. "רעים?" ניסיתי להרוויח זמן, "אממ..." צריך לחשוב מצד אחד אני בשום אופן לא חצה שבגיל ארבע וחצי, בתי הקטנה והדעתנית תפתח פחד מקבוצה כל-כך גדולה של אנשים. מצד שני, יש לי מושג קלוש מהיכן היא קיבלה את הרעיון. אך לפני כשלושה שבועות, רעדה מדינה שלמה בשל חזרתה של גלעד שליט הביתה. אפילו ילדה בת ארבע וחצי שהקשר בינה לבין חדשות מקרי בהחלט, לא יכלה לפספס את ההתרגשות הרבה של הורה ושל כל אדם קרוב סביב ציחוף המילים "גלעד שליט", ואת הבהייה האינטנסיבית של כל אדם שני במסך הקטן.

"הערבים לקחו את גלעד שליט", הסברתי לה אז, "כי הוא חייל - ועכשיו הם החזירו אותו". כנראה שאז לא הייתי מאוד מרוכזת, שכן טרחת לה להסביר לה שהערבים שמו אותו בכלא כי הם לא אוהבים אותם וזו היתה רצו שחזיר להם את החברים

המדור מוקדש ל: אילן סיוון והדס בן אליעזר;

נחמה ירס ושמוליק גולדרייך; לדניאלה סטריק ודוד פאריק; ענבל פרבר ואריאל בן חיים; חננאל נדב והדר לוי; רותי וילדר וישראל צ'רנפסקי; מתן קלנגל ושיירה ראובינוף; אפרת סקיטל וצורי וקנין; משה אשרי ונגה ברט; הודיה סער ואביתר אקו; צהלה שחר ויוסף חיים כץ; ויהודה בן חמו ומורן אביסטרס **שהתחתנו/מתחתנים השבוע**.
ול: תומר ביתן ואושרית כהן; יצחק אמסלם ואפרת דנון; יניב בצלאל עם בת-עמי פיירמן; ואילירן מוזס ויעל שרעבי **שהתארסו בשבוע האחרון**.
ולכל אלו שעדיין מחפשים, שימצאו בקרוב!

גם לכם היו פדיחות בדייטים?
גם לכן נמאס לשמוע את השאלה איך יראה שולחן השבת שלכן, ועוד יותר את התשובה של הצד השני?
שלחו אלינו ל: gdaat@pisrael.com או מפרו לנו בפייסבוק פדיחות וסיפורים מצחיקים מדייטים, ואת הסיפורים הטובים ביותר נכניס לבועות בקומיקס.

חרוזי תורה

רעיונות עמוקים בחרוזים מתוקים

- נפלא לשולחן שבת
- למורים (בכיתות חטיבה-תיכון ומעלה)
- למתנה

מחיר היכרות 45 ₪

אור עציון ספרי איכות תורניים 08-8502822
www.machon.oretzion.com

לישיבה התיכונית והאולפנא "יבנה - אנטוורפן" (בלגיה)
דרושים (לשנה"ל תשע"ג):

זוג שליחים תורניים

לתפקידים:

- ר"מ בישיבה ומחנכת באולפנא ■ ההוראה בעברית
- תנאים טובים למתאימים

נא לשלוח ק"ח - למר יצחק שטיגליץ
מנהל היחידה לשליחות הוראה בתפוצות

02-6202552 | Mail: ish@wzo.org.il

גילוי האהבה,

אמרתי לך את זה פעם אחת ברמז וראיתי שמאד נפגעת. חשוב לי שתדע שאין לי כל כוונה לפגוע בך.

התחתנו לפני שנתיים. בדיוק השתחררת מהצבא, ממש בחור מהחלומות. קצין וג'נטלמן, חתיך וצדיק.

הכל נשאר כשהיה ואני רק אוהבת אותך יותר. רק מפריע לי דבר אחד קטן: יש היום יותר מה לאהוב... במילים אחרות ובשיא העדינות - השמנת.

בהתחלה היית יוצא לריצות פעמיים-שלוש בשבוע, היית מקפיד על תרגילי כוח לפני המקלחת ובקיצור שמרת על כושר ועל גזרה. אך את אט את התחלת, כמו חלק מחברך, לגדל כרס קטנטנה.

שוב חשוב לי שתדע: אני אוהבת אותך וחושבת שאתה בעל ואבא נהדר. אבל הייתי שמחה אם היית מפנה לעצמך זמן להתעמלות, לריצה או אפילו למשחק כדורסל.

אני רואה שאתה חוזר עייף מהלימודים ומהעבודה ושאתה צריך את שעות ההתאווורות הללו, אך פעם בשבוע אפשר לוותר על תכנית טלוויזיה או על רביצה על הספה.

במקביל, אפשר להחליט שנכנסים למשטר אכילה יותר מדוקדק. לא מנשנשים כל מה שבא ולא לוקחים תמיד מנה שניה, כי אלו פריבילגיות שיש רק למי שעושה כושר או שנוגד רזה ואנחנו לא זה ולא זה.

אוהבת אותך ואת הכרס הקטנה שלך,

הקאני.

חווה דבש

מלכודת דבש

ד"ר חוה אנקור - מאמנת אישית חזונית, מומחית במצבי לחץ ומשבר

שאלה:

אני אם לחמישה ילדים, הגדול בן 35 והצעירה בת 23. שלושה מילדיי נשואים ב"ה. בתי בת ה-30 רווקה וגרה אתנו בבית יחד עם אחותה הצעירה. לאחרונה, שמתי לב שיש מתח גדול מאד בין שתי הבנות שנשארו בבית. יש תחרות סמויה ביניהן וכל אחת מנסה להראות שיש לה יותר קשרים ויותר מחזרים... עלי לציין שהגדולה עובדת ושהצעירה לקראת סיום התואר שלה. אני מרגישה שגם אני מתוחה מאד, דרוכה לקראת הדייטים של כל אחת, שמה לב איך הן הולכות ואיך הן חוזרות ומנסה לא להתערב. בבית לא מדברים על זה - אבל אני מודעת לרגישות, והאווירה מתוחה מאד. מה כדאי לעשות?

תשובה:

ודאי יש שמהנהנות בראשן ואומרות לעצמן: "ככה זה גם אצלנו". אכן, בתקופה האחרונה יש תופעה - בכל הציבור - שצעירים נשארים בבית ולא זזים מ"הסינר של אימא". אין כמו הבית. יש שירותי לינה, הסעדה וכביסה; לעתים גם שירותי הסעה או רכב חליפי שניתן אם צריך; והכל ללא תשלום. יש אומרים שאפילו חבל לצאת מהבית לפני חתונה. יקר לגור בחוץ - ואם יש כזאת נוחות, למה להתרחק ולהתאמץ? ה"ילדים" יכולים להישאר לעבוד פחות וללמוד יותר. זאת "מלכודת הדבש" שרבים, הורים וצעירים, נלכדו בה. "מלכודת דבש" - כי יש כאן נוחות, זה גם משתלם מבחינה כספית, אבל יש לזה מחיר.

יש תקופה בחיננו, ההורים, שכדאי להגיד שלום לילדים ולברך אותם בדרך צלחה. חשוב מאד "לשחרר" את הדור הצעיר, כדי שיפתח את עצמו ואת חייו. מטבע הדברים, כשצעירים דעתנים גרים בבית יש להם מה להגיד על כל דבר. אין שום סיבה שתהיו ב"סדרת חינוך" ושתקבלו ביקורת תמידית מצד ילדיכם, ומנגד אין שום סיבה שבנותיכם תהיינה תחת עיניכם הפקוחות. גם התחרות ביניהן לא

מוסיפה לאף אחת מהן.

יש שלב בחיים שבו כל אחת צריכה לפרוס כנפיים ולעוף אל החופש שלה, כדי שתוכל לבנות את עצמה בלי עיניים בוחנות על כל צעד. הרי גם כשאת לא רוצה להתערב להן בחיים וממשיך משתדלת, את שמה לב אם יש לבתך דייט, או שהיא מדברת בטלפון ולפעמים יש לך מה להגיד. לא תמיד זה מוסיף, לא לקשר ביניהן ולא לפיתוח הזוגיות שלהן.

כאמהות, חשוב לתת לילדינו את הכוח לבחור את החיים שלהם ולחיות במרחב שהם בוחרים. גם לנו, בגילם, לרוב כבר לא העירו - כי היינו כבר נשואים. העובדה שהם נשארו בבית לא עושה אותם לילדים שחובה עלינו לחנך. לעתים יש צעירים שנשארים בבית מרוב דאגה להורים, המשדרים עצב ובדידות כי הבית ריק והילדים הם כל עולמם. חשוב גם להורים לבנות את הפרק השני בחייהם כך שלא יהיה תלוי אך ורק בילדיהם.

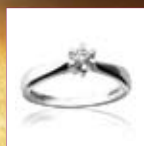
חשוב שתדעו שהשחרור שתתנו, יחד עם הרוגע והשמחה, יסייעו לילדיכם לצמוח - ובהמשך גם להצמיח בעזרת ה'.

המעוניינים להתייעץ או לשתף את הקוראים במכתביהם מוזמנים לשלוח למייל: gdaat@pisrael.com עבור "גילוי לב"

חיי נישואין מאושרים מתחילים בזהב ירושלים

כל טיפ שווה זהב עצות לזוגיות טובה

"אהבה אמיתית היא הנתינה, בלי ציפייה לקבל תמורה"

בזהב ירושלים חושבים עליכם. מגוון גדול של תכשיטי זהב טהור וטבעות נישואין מחכה לכם. התחלה טובה לחיים מאושרים... מזל טוב!

רח' בית הדפוס 7, גבעת שאול ירושלים 02-6511788 www.goldofjerusalem.co.il

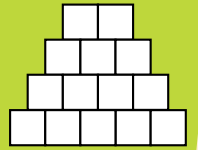
זהב ירושלים

חדש!

תכשיטי כסף וגולדפילד ושעונים בחנות שנפתחה למענכם בסמוך לזהב ירושלים

דעת ילדים

(קורסים מנהל מנהל)

1. אלה נפלו ונותר אדם אחד (כ"ה, י"ז)
2. זוג חסר בסופו (כ"ה, כ"ג)
3. אנשים עם שייכות (כ"ה, י"ט)
4. האויבים שלו (כ"ה, ס')

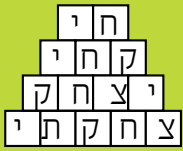

תשובות שלחו למייל:
yeladim@pisrael.com
עד יום שלישי הקרוב.
בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. בהצלחה!

חידת השבוע

ללא אזמזמז עוזמזמז

פתרון ריבוע הקסם
מהשבוע שעבר:

הזוכים:
עוזיאל כהן מנהריה

פילוסופיה

ד"ר חגית גולדברג

פיצוחים

חידה בחרוזים לשולחן השבת מאת מרדכי פרימן
תשובות שלחו למייל: gdaat@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב.

תשובה לפרשת וירא: בפסוק השני, בו כתוב על הגעת המלאכים, אמר: "וזהנה שלושה אנשים נצבים עליו". בפסוק השלישי אברהם מדבר אליהם בלשון יחיד: "אם נא מצאתי חן בעיניך".
הזוכה: ניר טקל, גבעת שמואל

המדור בחסות:

חידת השבוע

ללא אזמזמז עוזמזמז

יצא יצא עבד אברהם
לשליחות שאת טיבה יודע כל העם,
למצוא ליצחק אשה-
ואתם מצאו בבקשה,
מה אומר העבד בקול לא מגומגם
ומשתמש פעמיים במילה גם.

NEW COLLECTION 2012
www.j-k-shop.com

הנחה למוזמנים באתר
www.j-k.co.il | 09-7941048 | 050-7344422

ניתן להשיג ברשת:

המשביר לצרכן קצת

בחוקף עד 1.1.12 | המלבי מוגבל ל-1000 עד
כפוף לפרטים המשתתפים במבצע ולמגוון הקיים בסניף | אין כפל מבצעים והנחות
המחירים באילת אינם כוללים מע"מ

דרושים סוכנים

עד
30%
הנחה

הנופש שיאיר לכם את חנוכה

**3 ילדים
חינם!**

**חוויה
בלתי
נשכחת
באילת**

**כשרות
גם
למהדרין**

חופים רבות

נופש משפחתי עם ערך מוסף

חנוכה, ימים ראשון עד רביעי, כ"ט כסלו עד ב' טבת (25-28/12)

מלון קלאב אין - אילת

אבי קנטרוביץ'
סדנאות זהירות בדרכים
עם סימולטור נהיגה

יאיר אורבך
במופע סטנד-אפ
מיוחד לציבור הדתי

קובי אריאלי
בהופעה חדשה
עלילות הדוס בעיר הגדולה

תאטרון עמוקה בהצגה ילד זהב בשילוב קסמים ומשחקים

תכנית פעילויות עשירה למבוגרים ולילדים | הרצאות | מופעים | הצגות | טיולים
שעות נפרדות בבריכת המלון | הדלקת נרות חגיגית מדי ערב
מועדון פעילות וג'ימבורי לילדים מדי יום 10:00-17:00

**רק 1,100 ₪ ללילה לזוג בסוויטה
+ 3 ילדים או 3 מבוגרים חינם!!!**

למזמינים עד ר"ח כסליו (27/11)

ע"ב לינה וארוחת בוקר, ילד רביעי - בתוספת 65 ₪ בלבד!
הסעות מתל-אביב ומירושלים וטיולים בתוספת תשלום

מרכז הזמנות ארצי:

1-700-704-544

להזמנות דרך המייל: oren@roei-tours.co.il

גילוי דעת

רועי תיירות ישראלית
המחלקה לציבור הדתי

